

Ustekinumab bij IBD

Maag-Darm-Levercentrum

Beter voor elkaar

Uw behandelend arts en/of IBD verpleegkundige heeft met u gesproken over het gebruik van Ustekinumab (Stelara). In deze folder krijgt u informatie over de werking en het gebruik van dit medicijn en hoe u moet handelen in geval van bijwerkingen.

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, dan kunt u hiermee bij uw behandelend MDL-arts of verpleegkundige terecht.

Let op: deze folder is géén vervanging van de bijsluiter.

Algemeen

De ziekte van Crohn is een ontstekingsziekte van het maagdarmsstelsel; van mond tot anus. De oorzaak van de ziekte van Crohn is nog niet bekend. Elke behandeling met medicijnen is gericht op het onderdrukken van de ontstekingsreacties in de darm.

Doelstelling is om door middel van behandeling met dit medicijnen de klachten bij u te verminderen zoals buikpijn en diarree. Ook verkleint het de kans op complicaties die zich bij deze ziekte kunnen voordoen. De ziekte geneest niet door de behandeling met medicijnen, wel kunnen patiënten zich door het gebruik van medicijnen over het algemeen minder moe voelen. En kunnen zij wellicht beter functioneren in het dagelijkse leven. Na het afbouwen of stoppen met medicijnen zullen de klachten vaak gewoon weer terugkomen.

Als u de ziekte van Crohn heeft, zult u eerst andere medicijnen krijgen om de ziekte te onderdrukken. Reageert u niet goed op deze medicijnen of verdraagt u deze medicijnen niet? Dan kunt u met Ustekinumab worden behandeld om de klachten en symptomen van uw ziekte te verminderen.

Wat is Ustekinumab en hoe werkt het?

Ustekinumab is het werkzame bestanddeel, een monoklokaal antilichaam. Monoklonale antilichamen zijn eiwitten die specifieke eiwitten in het lichaam herkennen en zich eraan kunnen binden.

Ustekinumab behoort tot de groep geneesmiddelen met de naam **immunosuppressiva**. Deze geneesmiddelen werken door een deel van het afweersysteem te verzwakken.

Ustekinumab is een medicijn dat de reactie van het afweersysteem onderdrukt. Via remming van een bepaald ontstekingswit (IL-12 en IL-23) De werking treedt op na ongeveer 12 weken. Soms duurt het echter langer en bij sommige mensen werkt het medicijn onvoldoende of helemaal niet.

Ustekinumab wordt gebruikt voor de behandeling van matige tot ernstige vormen van de ziekte van Crohn. Als u onvoldoende of niet meer reageert op traditionele therapie of op een biological zoals Infliximab of Adalumimab. Ook als u deze behandelingen niet kunt verdragen, of u deze niet mag hebben om medische redenen, wordt Ustekinumab gebruikt.

Voor de start

Informeer uw behandelend arts of verpleegkundige altijd of er sprake is van één of meer van onderstaande omstandigheden:

- een infectie op één plaats op uw lichaam (zoals een zweer op uw been);
- een infectie in uw hele lichaam (zoals de griep);
- een langdurige en steeds terugkerende infectie;
- neurologische aandoening (bijvoorbeeld Multiple Sclerose);
- gebruik van andere medicatie ; zoals andere immunsuppressia;
- als u ooit enige vorm van kanker heeft gehad; ivm de immunsuppressieve kan de werking het risico op kanker vergroten;
- als u 65 jaar of ouder bent: dan kunt u makkelijker infecties krijgen;
- kort geleden gevaccineerd bent met een levend vaccin.

Voor het starten met de therapie Ustekinumab wordt u, door middel van bloedonderzoek, onderzocht op een aantal virussen. Dit zijn: HIV, hepatitis A,B en C.

Om uit te sluiten dat u lijdt aan tuberculose (TBC) wordt er een röntgenfoto gemaakt van uw longen. Ook wordt er bij u een mantoux (huidtest) gezet en speciaal bloedonderzoek gedaan. De uitslag van de longfoto, mantoux en bloedonderzoek krijgt u van de longarts op de polikliniek longgeneeskunde.

Bijwerkingen

Ook van dit medicijn kunt u bijwerkingen krijgen. Als u een van onderstaande allergische reacties krijgt moet u met spoed behandeld worden. Neem onmiddellijk contact op met uw arts of verpleegkundige of zoek dringend medische hulp. Allergische reacties komen zelden voor bij mensen die Ustekinumab gebruiken (max 1 op 1000).

Allergische reacties:

- moeite met ademen of slikken;
- lage bloeddruk, die duizeligheid of licht gevoel in het hoofd kan veroorzaken;
- gezwollen gelaat, lippen, mond of keel.

Vaak voorkomende bijwerkingen (bij max 1 op 10 personen):

- diarree;
- misselijkheid –braken;
- zich vermoeid voelen;
- zich duizelig voelen;
- hoofdpijn;
- puritis (jeuk);
- rug-, spier- of gewrichtspijn;
- pijnlijke keel.

Soms voorkomende bijwerkingen (bij max 1 op de 100 personen):

- infecties van het gebit;
- vaginale schimmelinfecties;
- depressie;
- verstopte neus;
- bloeding, bloeduitstorting, verharding, zwelling, jeuk, roodheid en pijn op de injectieplaats;
- hangend ooglid en uitgezakte spieren aan één kant van het gelaat (aangezichtsverlamming); gewoonlijk tijdelijk van aard;
- acne;
- afschilfering van de huid.

Infecties

Ustekinumab is een immuunonderdrukker. Het zorgt ervoor dat uw minder goed weerstand kan bieden tegen infecties en sommige infecties kunnen ernstiger worden.

U moet alert zijn op symptomen van een infectie als u behandeling krijgt met Ustekinumab.

Mogelijke symptomen van een infectie:

- koorts, griepachtige symptomen, 's nachts zweetaanvallen;
- vermoeidheid of kortademigheid, hoest die niet overgaat;
- warme, rode en pijnlijke huid of een huiduitslag met blaren;
- branderig gevoel bij het plassen;
- diarree.

Raadpleeg uw arts of verpleegkundige onmiddellijk als u één van deze symptomen van een infectie opmerkt.

Vaccinaties

Overleg met uw arts of verpleegkundige als u moet worden gevaccineerd. Ustekinumab kan de werkzaamheid van sommige soorten vaccins verminderen en de kans op bijwerkingen door de vaccins vergroten.

U mag nooit ingeënt worden met een levend vaccin (BMR, gele koorts), poliovaccin tabletten en buiktyfus tabletten. U kunt wel ingeënt worden met een dood vaccin. De griepprik kunt u normaal blijven krijgen en wordt aanbevolen.

Zwangerschap en borstvoeding

Wij raden het af om Ustekinumab te gebruiken als u zwanger bent. De effecten van dit geneesmiddel op zwangere vrouwen is niet bekend. Als u in verwachting kunt raken, wordt u geadviseerd om dit te voorkomen en moet u effectieve anticonceptie gebruiken zolang u Ustekinumab gebruikt.

Ook is het van belang dat u tenminste tot 15 weken na de laatste behandeling met Ustekinumab een zwangerschap probeert te voorkomen.

Bent u zwanger, denkt u zwanger te zijn of wilt u zwanger worden? Neem dan contact op met uw verpleegkundige of arts voordat u dit middel gaat gebruiken.

Geeft u borstvoeding? Neem dan contact op met uw verpleegkundige of arts. U mag niet én borstvoeding geven én Ustekinumab gebruiken.

Rijvaardigheid en het gebruik van machines

Ustekinumab heeft geen of nauwelijks invloed op de rijvaardigheid of het vermogen om machines te bedienen.

Toediening Ustekinumab

- Eerste toediening: deze toediening gebeurt altijd op de dagbehandeling van het ziekenhuis en zal toegediend worden via een infuus. De arts bepaalt de dosis aan de hand van uw gewicht. De tijd dat deze handeling in beslag neemt op de dagbehandeling is ongeveer 3 uur. De MDL-verpleegkundige maakt samen met u de afspraak.
- 8 weken na het eerste infuus krijgt u een tweede toediening van Ustekinumab via een injectie. Deze injectie wordt toegediend op de polikliniek MDL onder supervisie van de MDLverpleegkundige. De spuit haalt u een half uur voor de afspraak op de polikliniek bij de apotheek van het ziekenhuis.
- De volgende toedieningen Ustekinumab zullen elke 12 weken op de polikliniek MDL toegediend worden. Afspraken worden in samenspraak met u gemaakt.
- Aan elke toediening op de polikliniek wordt een afspraak met uw MDL-arts gekoppeld en wordt er bij u bloed afgenomen.

Toediening van Ustekinumab wordt gedaan onder supervisie van de MDL-verpleegkundige.

Bewaar deze folder en onderstaande vragenlijst goed. Heeft u één of meerdere vragen met “ja” beantwoord? Neem dan contact op met uw MDL-verpleegkundige i.v.m. de toediening van het medicijn.

		Ja	Nee
1	Heeft u afgelopen 5 dagen koorts gehad? (boven 38,5 °C)		
2	Heeft u de afgelopen 5 dagen keelpijn gehad?		
3	Heeft u de afgelopen 5 dagen diarree gehad, anders dan veroorzaakt door de aandoening waar u voor behandeld wordt?		
4	Heeft u huidinfecties, zoals; uitslag, steenpuisten, wonden of koortslip?		
5	Bent u op dit moment verkouden?		
6	Heeft u de laatste week antibiotica gebruikt?		
7	Bestaat de kans dat u binnenkort opgenomen wordt voor een operatie of wordt u behandeld door een tandarts?		
8	Heeft u pijn bij het plassen?		
9	Bent u recent op reis geweest, bijvoorbeeld naar een niet-westers land?		
10	Heeft u verlies van gezichtsvermogen of dubbel zien?		
11	Heeft u recent een vaccinatie gehad of verwacht u binnenkort een vaccinatie te krijgen? Bijvoorbeeld de grieprik?		
12	Heeft u bijwerkingen gehad na het infuus?		

Let op: In deze folder staat informatie die belangrijk is voor u. Heeft u moeite met de Nederlandse taal? Lees deze folder dan samen met iemand die de informatie voor u vertaalt of uitlegt.

Please note: This leaflet contains information that is important for you. If you have trouble understanding the Dutch language, you should read this leaflet together with someone who can explain the information or translate it for you.

Dikkat: Bu broşür sizin için önemli bilgiler içerir. Hollandaca okumakta zorlanıyor musunuz? O zaman broşürü bilgileri sizin için çeviren ya da açıklayan biriyle okuyun.

Uwaga: Ta ulotka zawiera ważne dla Ciebie informacje. Masz trudności ze zrozumieniem języka holenderskiego? Przeczytaj tę ulotkę razem z kimś, kto przetłumaczy jej treść lub będzie w stanie wyjaśnić zawarte w niej informacje.

انتبه: هناك معلومات مهمة بالنسبة لك في هذا المنشور. هل تواجه صعوبة في اللغة الهولندية؟ اقرأ إذن هذا المنشور مع شخص آخر يترجم أو يشرح لك المعلومات.